

УДК 330.341:339.137.2

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ
ДО ВСТУПУ В ЄС****В. В. Зеленська, І. В. Бондаренко, Д. Л. Пирогов**Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
вул. Першотравнева, 20, м. Кременчук, 39600, Україна. E-mail: vladusik2@yandex.ru

У статті проаналізовано стан інноваційної діяльності України, досліджено кількість прямих інвестицій України та країн ЄС. Здійснено порівняння індексів глобальної конкурентоспроможності країн світу та України. Для вирішення поставлених завдань у процесі дослідження було використано загальнонаукові та прикладні методи: математичної статистики для аналізу даних дослідження, метод порівняння – для співставлення інноваційної політики України та країн світу, графічний метод – для наочного зображення таблиць та схем. У ході аналізу інноваційної політики України визначено, що ефективність інноваційної діяльності не залежить від кількості підприємств, які займаються впровадженням нових технологій та нових видів продукції, а напряду залежить від рівня фінансування державою, внутрішньої ситуації в країні та безпосередньо від рівня розвитку економіки. Інші показники, такі як рівень конкурентоспроможності продукції та прямих інвестицій хоча і впливають на інноваційну діяльність, але мають другорядне значення. Практичною цінністю даного дослідження є те, що впровадження інноваційних технік і технологій у виробництво дасть змогу Україні підвищити рівень конкурентоспроможності продукції і дозволить покращити економічну ситуацію в країні.

Ключові слова: інноваційна політика, прямі інвестиції, індекс глобальної конкурентоспроможності, рівень техніки та технологій, соціально-економічні, політичні чинники.

**ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ УКРАИНЫ НА ПУТИ
ВСТУПЛЕНИЯ В ЕС****В. В. Зеленская, И. В. Бондаренко, Д. Л. Пирогов**Кременчугский национальный университет имени Михаила Остроградского
ул. Первомайская, 20, г. Кременчуг, 39600, Украина. E-mail: vladusik2@yandex.ru

В статье проанализировано состояние инновационной деятельности Украины, исследовано количество прямых инвестиций Украины и стран ЕС. Проведено сравнение индексов глобальной конкурентоспособности стран мира и Украины. Для решения поставленных задач в процессе исследования были использованы общенаучные и прикладные методы: математической статистики – для анализа данных исследования, метод сравнения – для сопоставления инновационной политики Украины и стран мира, графический метод – для наглядного изображения таблиц и схем. В ходе анализа инновационной политики Украины определено, что эффективность инновационной деятельности не зависит от количества предприятий, которые занимаются внедрением новых технологий и новых видов продукции, а напрямую зависит от уровня финансирования государством, внутренней ситуации в стране и непосредственно от уровня развития экономики. Другие показатели, такие как уровень конкурентоспособности продукции и прямых инвестиций хотя и влияют на инновационную деятельность, но имеют второстепенное значение. Практической ценностью данного исследования является то, что внедрение инновационных техник и технологий в производство позволит Украине повысить уровень конкурентоспособности и позволит улучшить экономическую ситуацию в стране.

Ключевые слова: инновационная политика, прямые инвестиции, индекс глобальной конкурентоспособности, уровень техники и технологий, социально-экономические, политические факторы.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Сучасна економічна ситуація в Україні досить складна, оскільки вона знаходиться на переломному етапі свого соціально-економічного та політичного розвитку. Це спричинено, насамперед, впливом внутрішніх та зовнішніх чинників. Одним із яких є ситуація, що склалася на сході України, яка спричиняє гальмування інвестиційних вкладів іноземними інвесторами. Крім того, вітчизняні підприємства випускають продукцію, рівень конкурентоспроможності якої досить низький для виходу на міжнародні ринки. Вирішення цих проблем є запорукою успіху на шляху до вступу України в ЄС. Тому, важливим етапом у цьому є проведення інтенсивної інноваційної політики стосовно провідних галузей економіки. Застосування новітніх технологій у процесі виготовлення товарів, заміна застарілих засобів

виробництва принципово новими, розробка нових методів управління підприємницькою діяльністю надасть потужний поштовх у підвищенні конкурентоспроможності вітчизняної продукції. Саме тому розгляд даної проблеми є актуальним на сьогодні.

Проблема реалізації інноваційної політики України є підставою для здійснення різних наукових досліджень в цій сфері. Тому велика кількість вітчизняних та зарубіжних вчених у своїх працях висвітлюють різні думки та погляди щодо реалізації інноваційної діяльності та шляхів її покращення. Основними вченими-дослідниками, які займалися вивченням даного питання є: Рудницька О. М., Осадча Н., Шипуліна Ю. С., Тищик С. М. та ін. [1–4].

Метою статті є дослідження та аналіз показників інноваційної діяльності України на

шляху вступу до ЄС на основі визначення рівня інвестиційної активності країни та індексу глобальної конкурентоспроможності, виявлення впливу нововведень на розвиток економіки в цілому.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. Інноваційна діяльність для будь-якої країни відіграє вагомe значення у її розвитку.

Модернізація техніки та технологій у сучасному світі відбувається досить швидкими темпами, тому виникає потреба у періодичному оновленні устаткування підприємств та пристосування до нових методів виробництва. Доцільним є проведення аналізу процесів впровадження інновацій на промислових підприємствах України (табл.1) [5].

Таблиця 1– Впровадження інновацій на промислових підприємствах України протягом 2009–2015 рр. (сформовано на основі даних [5])

Рік / Показник	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, %	Впроваджено нових технологічних процесів, процесів	Впроваджено у виробництво інноваційних видів продукції, найменувань
2009	10,7	1893	2685
2010	11,5	2043	2408
2011	12,8	2510	3238
2012	13,6	2188	3403
2013	13,6	1576	3138
2014	12,1	1743	3661
2015	15,2	1217	3136

За даними табл. 1 найбільша кількість технологічних процесів була впроваджена у 2011 р. (2510 процесів), а найбільша кількість інноваційних видів продукції у 2014 р. (3661 найменувань). Слід відзначити наявність чіткої тенденції зростання питомої ваги підприємств, які впроваджували інновації. Протягом 2009–2013 рр. відбулося зростання на 2,9 %. Але у 2014 р. відбувся різкий спад даного показника, що становить 12,1 %. Це пов'язано з нестабільною внутрішньою ситуацією в країні та подіями, які принесли великі збитки державі та згубно вплинули на подальший розвиток економіки. Наступний рік характеризується більш стабільною ситуацією в країні, тому показник

питомої ваги збільшився на 3,1 % і становив 15,2 %. Він є найбільшим в порівнянні з наведеними роками. Показники табл.1 свідчать, що незважаючи на велику кількість підприємств, що впроваджували новітні технології у 2015 р., їх інноваційна діяльність не була ефективною, адже зміна співвідношення питомої ваги підприємств до впровадження нових технологічних процесів та інноваційних видів продукції не є прямо пропорційною.

Таким чином, мала кількість нововведень в підприємницькій діяльності була спричинена низьким рівнем фінансової підтримки з боку держави (рис. 1) [5].

млн.грн.

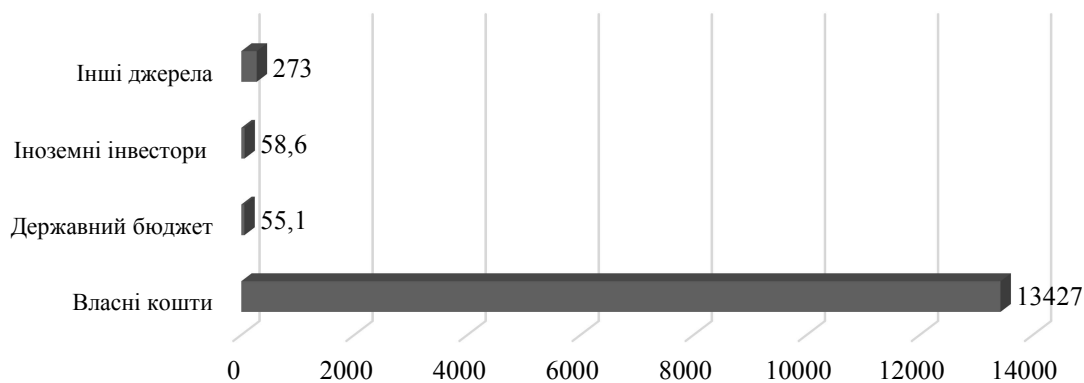

Рисунок 1 – Джерела фінансування інноваційної діяльності України у 2015 році, млн. грн. (сформовано на основі даних [5])

Отже, частка фінансування інноваційної діяльності України у 2015 році за рахунок власних коштів склала 13427,0 млн. грн, за рахунок державного бюджету – 55,1 млн. грн, за рахунок іноземних інвесторів – 58,6 млн. грн, за рахунок інших джерел фінансування – 273,0 млн. грн. Таким чином, частка іноземних залучень є порівняно незначною. А, виходячи з іноземного досвіду, кількість закордонних залучень в інноваційну діяльність має велике значення. Прикладом цього є інноваційна політика США. Серед характерних особливостей розвитку американської інноваційної сфери слід виділити фактично незалежну від федеральних державних органів появу основних інститутів інноваційної сфери (технопарків та венчурних фондів).

Другою особливістю інноваційної сфери США є виключно висока активність малих інноваційних компаній. Третьою особливістю є те, що одним з головних пріоритетів політики США є заохочення до науково – технічного розвитку. Саме тому, США продовжують домінувати в сучасній світовій економіці за основними напрямками досліджень і розробок [10, с. 3]. Серед Європейських країн Німеччина має досить ефективну інфраструктуру в галузі наукових досліджень та інноваційної діяльності. Державна підтримка інноваційної

діяльності в Німеччині здійснюється на різних рівнях – з боку федерації, окремих земель, а також Євросоюзу, і в 32 рази більше ніж в Україні [10, с. 4].

Основними рисами економік провідних країн світу є активна позиція бізнесу. Саме завдяки цьому на інноваційних ринках даних країн сформувався стійкий, постійно зростаючий попит на інновації. В Україні ж попит на інновації з боку бізнесу залишається дуже слабким. Це, в свою чергу, призводить до низького рівня інноваційної діяльності вітчизняних підприємств.

Отже, ефективність інноваційної діяльності не залежить від кількості підприємств, які займаються впровадженням нових технологій та нових видів продукції, а напряду залежить від рівня фінансування державою, внутрішньої ситуації в країні та безпосередньо від рівня розвитку економіки.

Інвестиційна політика – це процес формування, обміну, розподілу та практичного використання в економіці інвестиційних ресурсів, а також система відносин між суб'єктами господарської діяльності, що виникає з даного приводу [8, с. 64]. Тому буде доцільним проаналізувати та порівняти прямі інвестиції з інших країн та з України (рис. 2) [5].

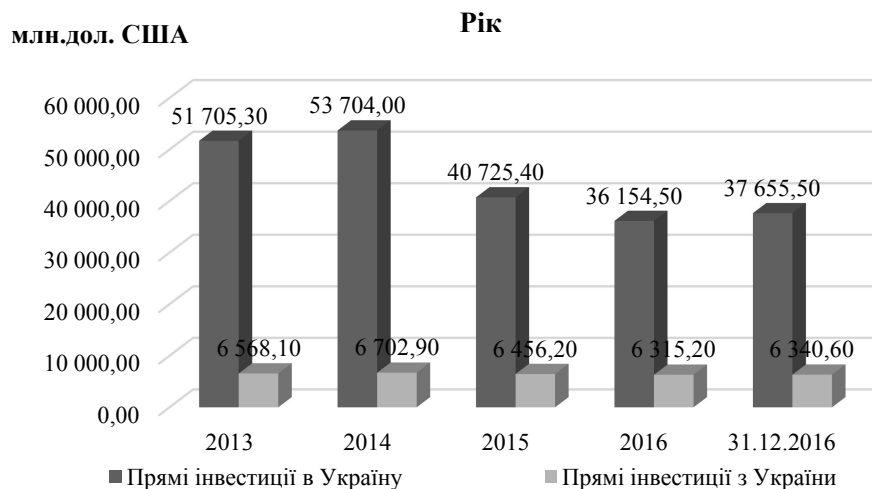

Рисунок 2 – Прямі інвестиції в Україну та з України, млн. дол. США протягом 2013–2016 рр. [5]

З наведених на рис. 2 даних чітко видно перевищення прямих інвестицій в Україну над прямими інвестиціями з України. Також зменшується кількість інвестицій в Україну, це свідчить про те, що проекти, в які були залучені кошти іноземних інвесторів, не приносять бажаних результатів. У зв'язку з цим кількість залучених інвестицій з кожним роком стрімко зменшується. А саме, починаючи з 2014 р., показники зменшуються від 53704,00 млн. дол. США до 36154,50 млн. дол. США. Тобто різниця становить 17549,5 млн. дол. США. Станом на 31.12.2016 р. прямі інвестиції в Україну збільшувалися порівняно з попередніми

даними і становили 37655,50 млн. дол. США, а прямі інвестиції з України 6340,60 млн. дол. США.

На основі аналізу даних за 2013–2016 рр. підсумуємо, що зменшення вкладень іноземними інвесторами значною мірою впливає на якість та кількість виготовленої продукції, розвиток технологій, оновлення технічного оснащення на виробництві, а також гальмує інноваційний процес на підприємствах України.

В зв'язку з тим, що інвестиції значною мірою впливають на інноваційний процес, який, в свою чергу, має великий вплив на рівень конкурентоспроможності продукції, доречним буде розглянути чинники, які впливають на здатність

продукції конкурувати на міжнародних ринках та проаналізувати дані по конкурентоспроможності за останні роки.

На рівень якості продукції мають вплив як зовнішні, так і внутрішні чинники. Основними зовнішніми чинниками є рівень розвитку технологій, наявність регламентованої законодавчої бази, політична ситуація в країні, загальна кількість конкурентів, ефективність системи управління. До внутрішніх чинників можна віднести методику керування організацією, загальний рівень техніки на виробництві, рівень

розвитку рекламної політики підприємства [8, с. 50].

Отже, конкурентоспроможність є підґрунтям виходу української продукції на міжнародні ринки, що дасть великий поштовх на шляху входження України до ЄС, адже у 2017 р. набула юридичної сили угода про участь України у програмі COSME [7]

У табл. 2 наведено показники індексу глобальної конкурентоспроможності України у рейтингу глобальної конкурентоспроможності країн [9].

Таблиця 2 – Індекс глобальної конкурентоспроможності України та деяких країн світу у 2012–2017 рр. (сформовано на основі даних [9])

Країна / Рік	2012-2013 (з 144 країн)	2013-2014 (з 148 країн)	2014-2015 (з 144 країн)	2015-2016 (з 140 країн)	2016-2017 (з 138 країн)
Україна	73	84	76	79	85
Грузія	77	72	69	66	59
Туреччина	43	44	45	51	55
Росія	67	64	53	45	43
Польща	41	42	43	41	36

Згідно даних табл. 2, рівень конкурентоспроможності продукції наведених країн не є стабільним і змінюється з кожним роком. Показники Грузії та Росії стрімко зростають. Протягом 5 років Грузія піднялася з 77 на 59 місце в рейтингу глобальної конкурентоспроможності, а Росія – з 67 на 43 місце. Зовсім інакше складається ситуація стосовно України та Туреччини. Вони втрачають свої позиції в глобальному рейтингу країн світу. Туреччина з 2012–2017 рр. перейшла з 43 на 55 місце, але для України така тенденція характерна лише з 2014 р., таким чином у 2017 р. серед 138 країн вона займає 85 місце за індексом глобальної конкурентоспроможності. Станом на 2017 р. можна зробити висновки про досить

низький рівень конкурентоспроможності продукції України на міжнародних ринках. Таким чином, Грузія, Туреччина, Росія та Польща потрапляють у перші 60 місць рейтингу, а Україна протягом 2012–2017 рр. не підіймалась вище 73 місця, що свідчить про серйозні соціально-економічні проблеми, які існують в країні.

У 2014 р. в рамках саміту ЄС була підписана економічна частина Угоди про асоціацію України і Європейського союзу, яка передбачає створення зони вільної торгівлі. Тому необхідно розглянути відношення прямих інвестицій з країн ЄС в економіку України до прямих інвестицій з України в економіку країн ЄС (рис. 3) [5].

Рисунок 3 – Прямі інвестиції з країн ЄС в економіку України та з України в економіку ЄС у 2016 році, млн. дол. США [5]

Згідно рис. 3, найбільшу кількість прямих інвестицій серед поданих країн Україна вклала в діяльність країни Кіпр – 7,5 млн. дол. США, а найменшу кількість в діяльність країни – Польща (0,9 млн. дол. США). Стосовно прямих інвестицій з країн ЄС в економіку України, то показники є відповідними до попередніх даних. А саме: найбільшу кількість інвестицій вклала країна Кіпр – 427,7 млн. дол. США, а найменшу кількість країна Польща – 25,8 млн. дол. США.

ВИСНОВКИ. З огляду на проведений аналіз, можна зробити наступні висновки. По-перше інноваційні показники України свідчать про те, що найбільша кількість технологічних процесів була впроваджена у 2011 р., а кількість інноваційних видів продукції – у 2014 р. При цьому у 2014 р. відбувся різкий спад питомої ваги підприємств, які впроваджували інновації. Отже, на інноваційну діяльність України за 2009–2015 рр. великий вплив мала кількість грошових вкладів з боку держави. А в зв'язку з тим, що вони були досить низькими, інноваційна діяльність великої кількості вітчизняних підприємств, які займалися впровадженням нових технологій та нових видів продукції, не дала ефективних результатів.

По-друге, аналіз обсягів фінансування інвестиційних процесів показав, що прямі інвестиції в Україні значно перевищують

інвестиції з України. Кількість прямих інвестицій в Україну зменшилася і, станом на 31.12.2016 р. становить 37655 млн. дол. США. Найбільшу кількість прямих інвестицій в економіку України у 2016 р. вклав Кіпр, а саме 427,7 млн. дол. США, а найменшу кількість Польща – 25,8 млн. дол. США. Це, в свою чергу, гальмує інноваційні процеси на підприємствах України, адже її основним напрямом діяльності є розвиток інфраструктури, що є запорукою до стабільного економічного зростання та підвищення життєвого рівня населення. Саме ефективність впровадження інвестицій впливає на стан виробництва, технічного оснащення, оновлення асортименту виготовленої продукції.

По-третє, рівень конкурентоспроможності продукції за 2016–2017 рр. показав, що Україна, відносно інших, значно відстає і займає 85 місце в рейтингу з 138 країн світу. Ситуація, що склалася, є наслідком серйозних економічних проблем, які існують в Україні.

Отже, застосування новітньої техніки та технологій, розробка нових методів управління, покращення структури виробництва надасть потужний поштовх у підвищенні конкурентоспроможності підприємств, збільшенні ефективності інвестиційної діяльності та інноваційних впроваджень в Україні на шляху до ЄС.

ЛІТЕРАТУРА

1. Рудницька О. М. Інноваційна діяльність підприємств в Україні та шляхи її покращення / О. М. Рудницька, І. З. Шпитко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Логістика. – 2014. – № 811. – С. 305–309. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPL_2014_811_48.

2. Осадча Н. Шляхи активізації інноваційної діяльності в Україні / Н. Осадча // Журнал європейської економіки. – 2015. – Т. 14, № 4. – С. 367–387. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jee_2015_14_4_3.

3. Шипуліна Ю. С. Шляхи розвитку інноваційної діяльності України в глобалізованому економічному просторі / Ю. С. Шипуліна, К. О. Костик // Mechanism of Economic Regulation. – 2013. – № 4. – С. 51–63. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mre_2013_4_7.

4. Тищик С. М. Шляхи входження України у світове інформаційно-середовище інноваційно-інвестиційної діяльності / С. М. Тищик // Наукові праці МАУП. – 2013. – Вип. 1. – С. 195–200. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npmaup_2013_1_35.

5. Державна служба статистики України: статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

6. Гераймович В. Л. Формування державної інвестиційної політики в аграрному секторі економіки України / В. Л. Гераймович // Облік і фінанси. – 2013. – № 2. – С. 63–68. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2013_2_11.

7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.

8. Хотинь Л. В. Якість продукції: економічна сутність та складові / Л. В. Хотинь // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2013. – Вип. 1. – С. 48–51. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2013_1_9.

9. The Global Competitiveness Report 2016-2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index/competitiveness-rankings/>.

10. Федорчук І. В. Розвиток і фінансування інновацій: зарубіжний досвід і вітчизняна практика / І. В. Федорчук // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційна модель розвитку: тенденції та перспективи економічної трансформації». – Умань: ФОП Жовтий О. О., 2014. – С. 1–12. – Режим доступу: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/handle/6789/2480>

FEATURES OF FORMATION OF UKRAINE'S INNOVATION POLICY TOWARDS EU ACCESSION

V. Zelenska, I. Bondarenko, D. Pirogov

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

vul. Pershotravneva, 20, Kremenchuk, 39600, Ukraine. E-mail:

Purpose. The article is an analysis of Ukraine innovation, the number of equity in research of Ukraine and EU countries and comparing their respective indices of global competitiveness. **Methodology.** To achieve the objectives in the scientific work general scientific and practical methods, mathematical statistics, data analysis research method of comparison - to match the innovation policy of Ukraine and countries graphical method - for visual representation of tables and charts have been used. **Results.** This paper analyzed the indicators of innovation and the impact of socio - economic and political factors. It examined the competitiveness of domestic products from which the welfare of the nation depends. The values of direct investments from Ukraine and the EU are considered. **Originality.** The analysis of innovation policy of Ukraine stipulates that the effectiveness of innovation does not depend on the number of companies involved in the introduction of new technologies and new products, and depends on the level of state funding, the internal situation in the country, and directly on the level of economic development. Other indicators such as the level of competitiveness and equity although impact on innovation, but are of secondary importance. **Practical value.** The practical value of this research is that the introduction of innovative techniques and technologies in production will allow Ukraine to increase the competitiveness of products, and will improve the economic situation in the country. References 10, tables 2, pictures 3.

Key words: innovation policy, direct investment, competitiveness, level of engineering and technology, socio - economic and political factors.

REFERENCES

1. Rudnytska, O. M. (2014), "Innovative activities of enterprises in Ukraine and ways to improve", *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politehnika"*, no. 811, pp. 305–309, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPL_2014_811_48 (accessed April 15, 2017).
2. Osadcha, N. (2015), "Ways to enhance innovation in Ukraine", *Zhurnal yevropeiskoi ekonomiky*, no. 4, pp. 367–387, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jee_2015_14_4_3 (accessed April 15, 2017).
3. Shypulina, Yu. S. (2013), "Future development of innovative activity in Ukraine globalized economic space", *Mechanism of Economic Regulation*, no. 4, pp. 51–63, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mre_2013_4_7 (accessed April 15, 2017).
4. Tyshchuk, S. M. (2013), "Ways of Ukraine's entry into the global information environment of innovation and investment", *Naukovi pratsi MAUP*, no. 1, pp. 195–200, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npmaup_2013_1_35 (accessed April 15, 2017).
5. "State Statistics Service of Ukraine", available at: www.ukrstat.gov.ua/ (accessed April 15, 2017).
6. Heraimovych, V. L. (2013), "Formation of public investment policy in the agricultural sector Ukraine", *Oblik i finansy*, no. 2, pp. 63–68, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2013_2_11 (accessed April 15, 2017).
7. "Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine", available at: <http://www.me.gov.ua> (accessed April 15, 2017).
8. Khotyn, L.V. (2013), "Product quality: economic nature and components", *Chernivetskohe torhovelno-ekonomichnohe instytutu. Ekonomichni nauky*, no. 1, pp. 48–51, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2013_1_9 (accessed April 15, 2017).
9. "The Global Competitiveness Report 2016-2017", available at: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index/competitiveness-rankings/> (accessed April 15, 2017).
10. Fedorchuk I. V. (2014), "Development and innovation financing: foreign experience and domestic practice", *International scientific conference "Innovative development model: trends and prospects of economic transformation."* – Uman: FOP yellowAA, pp. 1–12, available at: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/handle/6789/2480> (accessed April 15, 2017).

Стаття надійшла 20.04.2017